Adviesaanvraag college aan dagelijks bestuur

Invullen door directie:

Onderwerp adviesaanvraag:	Aanpassing Verordening op de stadsdelen en het stadsbestuur vanwege actualisatie Bestuurlijk uitvoeringskader transitie omgevingsplan Amsterdam
Portefeuille:	Ruimtelijke ordening
Directie:	Ruimte en Duurzaamheid
Datum behandeling staf WH	17 juni 2025
Datum adviesaanvraag:	20 augustus 2025
Deadline ontvangst advies:	5 oktober 2025
Advies mailen naar:	C.Gronert@amsterdam.nl
Meegestuurde stukken:	1. Concept-aangepast bestuurlijk uitvoeringskader transitie omgevingsplan Amsterdam 2. Wijzigbijlage II taak 24.1 van de Verordening op de stadsdelen en stadsgebied

Heeft er consultatie vooraf plaatsgevonden?

Het voorstel tot aanpassing van het Bestuurlijk uitvoeringskader en de daarmee samenhangende aanpassing van de Verordening op de stadsdelen en het stadsgebied is besproken tijdens het PHO Ruimtelijke ordening en Monumenten, Erfgoed en Archeologie van 7 juli 2025. Daar is aandacht gevraagd voor de volgende punten:

Blijft er ruimte voor beleidsrijke wijzigingen?
Jazeker, maar die volgen dan hun eigen wijzigingsprocedure, los van de technische omzettingen in het kader van de transitie.

Welk (gewijzigd) beleid wordt nu al meegenomen in de transitie?
Dat gaat om: Overnachtingsbeleid, Horeca, Short-stay, Grondwaterneutrale kelders, Datacenters, Hospitaverhuur.

Hoe gaan we om met fouten, herstellen we die gelijk?
Wanneer fouten evident zijn, kunnen ze tijdens de transitie hersteld worden. Dit zal dan vooraf ambtelijk in het gebied worden afgestemd en bij twijfel in overleg met het Dagelijks bestuur. In de voordrachten en kennisgevingen zal hier dan specifiek aandacht aan worden besteed.

Beleidsneutraal moet echt beleidsneutraal zijn, anders hol je de rol van het stadsdeel uit. Het gaat om een puur technische omzetting van wat kan en mag op een locatie. Als er vragen zijn twijfel is over de beleidsneutraliteit dan zal dat vooraf ambtelijk in het gebied worden afgestemd en bij twijfel in overleg met het Dagelijks bestuur.

Invullen door stadsdeel:

Stadsdeel:	West
Procesbegeleider:	Lauro Verpalen
Datum weekstart/staf:	15 september 2025
Datum stadsdeelcommissie:	23 september 2025 / 7 oktober 2025
Datum dagelijks bestuur:	16 september 2025
Registratienr. (optioneel):	…

Over gevraagde adviezen: Conform de Verordening stadsdelen en stadsgebied Amsterdam 2022:

- (art. 12, lid 1) betrekt college en BM het DB bij voorbereiding van stedelijke kaders als deze kaders betrekking hebben op taken en bevoegdheden van DB of DB een rol krijgt in uitvoering van die kaders, of
- (art. 12, lid 2) als college of BM voornemens is over stedelijke kaders besluit te nemen of voornemens is ander besluit te nemen waarbij belangen van een of meer stadsdelen zijn betrokken, in ieder geval bij vaststellen van bestemmingsplannen, wint college of

BM bij DB advies in.
DB legt deze adviezen voor aan SDC (art. 19).
Bij besluitvorming maakt DB inzichtelijk wat advies van SDC is en hoe eventuele voorstellen of moties als bedoeld in art. 30, lid 3, zijn verwerkt. DB neemt advies van SDC over indien is vastgesteld met meerderheid van stemmen en past binnen stedelijke en budgettaire kaders. DB kan uitsluitend schriftelijk met zeer zwaarwegende redenen afwijken van advies of voorstel van SDC. (art. 19, lid 5) Als standpunten van stadsdeelcommissieleden bij uitbrengen van advies uiteenlopen, worden in advies standaard alle verschillende standpunten binnen commissie kenbaar gemaakt. (art. 30, lid 5)

Adviesvraag college

Formuleer hier de vraag aan het dagelijks bestuur

Het college vraagt de dagelijks besturen om :

1. Kennis te nemen van de stand van zaken en de geleerde lessen van de eerste tranche wijziging omgevingsplan;
2. Kennis te nemen van het concept – herzien bestuurlijk uitvoeringskader transitie omgevingsplan Amsterdam;
3. Positief te adviseren op het het voorstel tot wijziging van bijlage II taak 24.1 van de Verordening op de stadsdelen en stadsgebied Amsterdam 2022;
4. Kennis te nemen van het voornemen tot wijziging van het delegatie- en mandaatbesluit Omgevingsplan gemeente Amsterdam waarmee de vaststelling van een wijziging van het omgevingsplan die valt onder het (herziene) uitvoeringskader transitie Omgevingsplan Amsterdam, wordt gedelegeerd aan het college.

Ad 1: Stand van zaken en de geleerde lessen van de eerste tranche wijziging Omgevingsplan gemeente Amsterdam
Vorig jaar is gestart met de transitie van het omgevingsplan. Hierbij moeten alle 530 bestemmingsplannen voor 2032 zijn omgezet naar de nieuwe systematiek van het omgevingsplan, alsmede 19 verordeningen zijn ingevoegd. Inmiddels zijn de eerste 3 bestemmingsplannen omgezet en heeft het ontwerp-wijzigingsbesluit tot en met 6 augustus ter inzage gelegen. Voor nog eens 20 bestemmingsplangebieden is een ontwerp-wijzigingsbesluit in voorbereiding. De ervaringen die we in de afgelopen periode hebben opgedaan, leiden tot een aantal aanpassingen in de werkwijze. Eén daarvan is dat het college in alle gevallen de wijzigingen van het omgevingsplan in het kader van de transitie zal voorbereiden, ook in de gebieden die niet zijn aangewezen als stedelijk gebied. Dit is vergelijkbaar met de procedure die nu voor een technische wijziging van het omgevingsplan wordt gevolgd. De Verordening op de stadsdelen en het stadsgebied Amsterdam 2022 zal hierop moeten worden aangepast. Dit adviesverzoek gaat over de aanpassing van de Verordening.

Uitvoeringskader
Tijdens het Bestuurlijk Overleg Stadsdelen/stadsgebied Ruimtelijke Ordening (BOS RO) en Erfgoed van 11 december 2023 zijn de bestuurders geïnformeerd over de transitieopgave van het omgevingsplan en is overeenstemming bereikt over de uitgangspunten voor de transitie van het omgevingsplan Amsterdam. De uitgangspunten voor de transitie zijn hierna vastgelegd en geformaliseerd in het bestuurlijk uitvoeringskader dat door de wethouder Ruimtelijke Ordening op 16 april 2024 is vastgesteld. Zoals in dat uitvoeringskader reeds is aangegeven vraagt deze transitie wendbaarheid in de aanpak. De transitieopgave is fors en het omzetten van bestemmingsplannen is nieuw. We begeven ons dus op onbekend terrein, waardoor het belangrijk is om te monitoren, te evalueren en bij te stellen.

Nota van Uitgangspunten
In april 2024 is begonnen met de eerste tranche wijziging Omgevingsplan. Er zijn tien deelgebieden geselecteerd. Minimaal één deelgebied in elk stadsdeel/stadsgebied, zodat de transitie ook echt in elk deel van de stad is gestart. Van de tien deelgebieden bevonden zich er drie in zones van gebiedsontwikkeling.

Voor alle deelgebieden afzonderlijk werd gestart met het opstellen van een concept Nota van Uitgangspunten en, conform de participatieverordening, een participatieplan. Vervolgens is er geparticipeerd op de Nota van Uitgangspunten. Het werken met een Nota van Uitgangspunten was een keuze, omdat het niet mogelijk was om te werken met een voorontwerpwijziging omgevingsplan. Een voorontwerp is technisch niet beschikbaar te stellen in het digitaal stelsel Omgevingswet (DSO).

Achteraf is echter geconstateerd dat het opstellen van de Nota's van Uitgangspunten en het participatieplan veel tijd hebben gekost en er pas daarna, tijdens het werken aan de omzetting van de regels ten behoeve van het opstellen van het ontwerp wijzigingsbesluit, veel scherper naar voren kwam welke wijzigingen op zouden treden die benoemd hadden kunnen worden in de Nota van Uitgangspunten.

Participatie
De concept Nota's van Uitgangspunten en participatieplannen zijn besproken in de vergaderingen van de stadsdeelcommissies van de stadsdelen en de bestuurscommissie van het stadsgebied. Met de uitwerking van de participatie is per deelgebied verschillend omgegaan. In sommige gebieden is gekozen voor informeren (per brief) en in andere gebieden zijn ook informatieavonden georganiseerd. Omdat zowel de transitie als de participatieverordening nog heel nieuw waren, was het zoeken naar een geschikte participatievorm. Ondanks de verschillende uitwerkingen per bestemmingsplangebied zijn de ervaringen dat de opbrengsten van de participatie zeer beperkt waren. In totaal zijn voor alle gebieden slechts negen reacties binnengekomen, die vooral verzoeken om informatie betroffen.

Vaststellen van de Nota's van uitgangspunten
Inmiddels zijn alle Nota's van Uitgangspunten vastgesteld en is er per deelgebied een participatieverslag gemaakt.

Ontwerp wijziging Omgevingsplan
Voor drie deelgebieden heeft een ontwerpwijzigingsbesluit ter inzage gelegen voor zienswijzen. Vijf gebieden moeten wachten tot de regeling voor horeca in de hoofdregeling van het omgevingsplan is verwerkt. Eén gebied behoeft nog afstemming met de ontwikkelaar. En stadsdeel Centrum kent zo'n andere huidige regeling in het bestemmingsplan dan de hoofdregeling van het omgevingsplan dat daar meer tijd voor nodig is om dat deelgebied om te zetten.

Capaciteit
De 1e tranche stond vooral in het teken van leren. De transitie is een nieuw proces, voortkomend uit de wettelijke verplichting van de Omgevingswet, waar nog geen ervaring mee was. Op basis van de eerdere ervaringen met actualisatie van bestemmingsplannen is een aanname gedaan over de benodigde capaciteit voor het omzetten van bestemmingsplannen naar het Omgevingsplan Amsterdam. De inschatting was dat per bestemmingsplan circa 500 uur aan ambtelijke capaciteit nodig zou zijn.

Uit het monitoren van de werkelijk bestede uren blijkt nu al dat voor de bestemmingsplannen in de 1e tranche veel meer capaciteit nodig is dan geraamd, namelijk meer dan 800 uur per plan. Waarbij de eerste 500 uur al voor een groot deel besteed is aan de Nota van Uitgangspunten en participatie. Omdat er in totaal 530 bestemmingsplannen moeten worden omgezet, zou met de huidige werkwijze tot 2032 in totaal ruim 300 fte aan ambtelijke capaciteit nodig zijn. Daardoor komen overige, deels wettelijke, taken (gebiedsontwikkeling, beleidsvernieuwing en advisering bij vergunningsaanvragen) in de knel. Door het efficiënter maken van de werkwijze (onder andere door mogelijk inzet van ondersteuning via kunstmatige intelligentie) in combinatie met de voorgestelde aanpassingen in het uitvoeringskader transitie Omgevingsplan Amsterdam, verwachten wij de benodigde capaciteit drastisch te kunnen verminderen.

Ad. 2: Herziening Bestuurlijk uitvoeringskader transitie Omgevingsplan Amsterdam
De ervaringen uit de eerste tranche leiden tot herziening van het uitvoeringskader. Als op de wijze van de eerste tranche wordt doorgegaan, kost dat te veel tijd en capaciteit, zonder dat dit iets bijdraagt aan de kwaliteit van de transitie. De verwachting is dat hierdoor de transitie niet kan worden gehaald binnen de wettelijke termijn. We stellen daarom 3 aanpassingen voor:

a) Wijziging van het begrip beleidsarm naar beleidsneutraal

De transitie van het omgevingsplan voeren we beleidsarm uit. Dit vanwege de voortgang en de planbaarheid van de transitie. De definitie van 'beleidsarm' zoals dat in het uitvoeringskader uit 2024 is toegelicht, blijkt voor meerdere uitleggen vatbaar en biedt nog ruimte voor discussie over welke inhoudelijke wijzigingen moeten worden meegenomen in de omzetting van de bestemmingsplannen. Omdat het beleid niet wijzigt met de wijziging van het omgevingsplan in het kader van de transitie, is beleidsneutraal een betere term. Duidelijk moet zijn dat de transitieplannen zuiver een technische omzetting van de voor dat deelgebied geldende bestemmingsplannen, vastgesteld beleid en onherroepelijke omgevingsvergunningen in afwijking van het bestemmingsplan behelzen. Dit is

verwoord in het herziene uitvoeringskader.

Daar waar behoefte is om een beleidswijziging door te voeren in het omgevingsplan, zal dit middels een separate wijziging van het omgevingsplan plaatsvinden, met bijbehorende participatie (in het beleidstraject).

b) Geen Nota van Uitgangspunten en geen participatie

De transitie gaat om een technische omzetting van een bestemmingsplan naar het omgevingsplan. De uitgangspunten hiervoor zijn beschreven in het uitvoeringskader. Het is gebleken dat vooraf opstellen van een Nota van Uitgangspunten per deelgebied geen meerwaarde heeft en eerder leidt tot verwarring. Pas bij het daadwerkelijk omzetten van de regels wordt duidelijk waar mogelijke accentverschillen liggen. Deze accentverschillen kunnen bij vrijgave van het ontwerp wijzigingsplan goed worden beschreven. Hierop kan eenieder een zienswijze indienen.

Zoals aangegeven betreft het een technische herziening van een eerder vastgesteld bestemmingsplan. De Participatieverordening (artikel 3 lid 3 onder a) geeft aan dat er voor die gevallen geen participatieplan hoeft te worden opgesteld. Uit de eerste tranche is ook gebleken dat participatie bij de transitieplannen geen toegevoegde waarde heeft en juist zorgt voor onduidelijkheid. Er wordt wel, conform wettelijk voorschrift, kennis van gegeven dat voor een bepaald gebied een wijziging van het Omgevingsplan wordt voorbereid. In deze publicatie wordt aangegeven dat het mogelijk is om een zienswijze in te dienen op het ontwerp wijzigingsplan.

c) Het college bereidt de wijziging van een transitie omgevingsplan voor, hiervoor wordt bijlage II taak 24.1 van de Verordening op de stadsdelen en het stadsgebied Amsterdam 2022 gewijzigd.

Voor een toelichting zie hieronder bij Ad 3.

Ad 3: Het college bereidt de wijziging van een transitie omgevingsplan voor

In de verordening op de stadsdelen en het stadsgebied Amsterdam 2022 is opgenomen dat de voorbereiding van een wijziging van het omgevingsplan binnen een gebied dat niet is aangewezen als stedelijk gebied of project, tot de vrijgave van het ontwerpbesluit tot wijziging van het omgevingsplan, bij het dagelijks bestuur ligt. Als afronding van de voorbereiding geeft het dagelijks bestuur advies aan het college betreffende het ter inzage leggen van de ontwerpwijziging. Het dagelijks bestuur betrekt het advies van de stadsdeelcommissie of de bestuurscommissie van Weesp bij dit advies. Vanaf het besluit tot terinzagelegging van de ontwerpwijziging van het omgevingsplan ligt de voorbereiding bij het college.

Om het proces van de transitie te harmoniseren en stroomlijnen zal het college in alle gevallen de wijzigingen van het omgevingsplan in het kader van de transitie voorbereiden, ook in de gebieden die niet zijn aangewezen als stedelijk gebied. Dit is vergelijkbaar met de procedure die nu voor een technische wijziging van het omgevingsplan wordt gevolgd. De Verordening op de stadsdelen en het stadsgebied Amsterdam 2022 zal hierop moeten worden aangepast. Het voorstel tot aanpassing van de Verordening zal gelijktijdig met de vaststelling van het aangepaste Bestuurlijk uitvoeringskader aan het college worden voorgelegd. Het dagelijks bestuur van een stadsdeel of het stadsgebied zal voor deze gevallen worden geïnformeerd dat een gebied in het betreffende stadsdeel of stadsgebied zal worden omgezet en wordt gevraagd te adviseren gelijktijdig met het ter inzage liggen van het ontwerpwijzigingsbesluit

Ad 4: Wijziging van het delegatie- en mandaatbesluit Omgevingsplan gemeente Amsterdam waarmee de vaststelling van een wijziging van het omgevingsplan die valt onder het (herziene) uitvoeringskader transitie Omgevingsplan Amsterdam, wordt gedelegeerd aan het college

Om het proces van de transitie te versnellen zal een raadsvoordracht worden voorbereid waarmee de raad wordt voorgesteld de vaststelling van wijzigingen van het omgevingsplan in het kader van de transitie te delegeren aan het college. Dit is in lijn met hetgeen nu al is opgenomen in artikel 1 lid 1 in het delegatie- en mandaatbesluit Omgevingsplan gemeente Amsterdam (https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR723228/): De bevoegdheid tot vaststelling van een wijziging van het Omgevingsplan gemeente Amsterdam te delegeren aan het college van burgemeester en wethouders voor zover de wijziging betrekking heeft op het verwerken van kaderstellend beleid dat is vastgesteld door de gemeenteraad.

Conceptadvies DB

Het dagelijks bestuur formuleert hier – indien van toepassing – voor de stadsdeelcommissievergadering een conceptadvies

Het dagelijks bestuur van stadsdeel West heeft kennis genomen van de adviesaanvraag en bijbehorende voorstellen in het kader van de transitie Omgevingsplan Amsterdam. Het DB West adviseert in beginsel positief op de genoemde voorstellen, wel geeft het graag wat punten mee die borging behoeven in de nieuwe werkwijze. Hieronder duiden wij ons advies puntsgewijs.

Ad 2a) Wijziging van het begrip beleidsarm naar beleidsneutraal bij de technische omzettingen in het kader van de transitie
Dit lijkt het DB een nuttige wijziging. Het is van belang overeenstemming te hebben over wat wel en niet onder een technische omzetting valt. Een verduidelijking in de terminologie, door beleidsarm te vervangen door beleidsneutraal, en dit laatste begrip duidelijk te definiëren in het bestuurlijk uitvoeringskader, is wat het DB betreft dan ook akkoord.

Ad 2b) Geen Nota van Uitgangspunten en geen participatie bij de technische omzettingen in het kader van de transitie;
Het DB West begrijpt uit de geleerde lessen de noodzaak voor het schrappen van de nota van uitgangspunten en de participatie en ook waarom dit zelfs wenselijk is in het kader van heldere verwachtingen en communicatie naar bewoners en ondernemers. Wel geeft het DB het belang mee van participatie bij nieuwe ontwikkelingen of niet-beleidsneutrale wijzigingen. Bij gerede twijfel over de beleidsneutraliteit of het al dan niet 'nieuw' zijn van een ontwikkeling, adviseert het DB het college om de standaardprocedure voor wijziging van het omgevingsplan met een zorgvuldig participatieproces te doorlopen. Tevens het verzoek niet enkel de gebiedsteams te raadplegen bij geval van twijfel over de beleidsneutraliteit, maar voor iedere aanstaande technische omzetting in het kader van de transitie het stadsdeel te informeren. En dat niet via het gebiedsteam te doen, maar het desbetreffende DB op de hoogte te stellen. Dit dient twee doelen: ten eerste is het wenselijk dat het DB bij vragen van bewoners of ondernemers in zijn stadsdeel, op de hoogte is van lopende technische omzettingen. Ten tweede kan zo het DB zorgen dat de juiste collega's in het stadsdeel kunnen meekijken, dit is niet per se (alleen) het gebiedsteam maar kan ook om VTH gaan bijvoorbeeld.

Ad 3) Het college -en niet het DB- bereidt de wijziging van een transitie omgevingsplan voor.
Navraag heeft geleerd dat de wijziging van de verordening specifiek zal zijn voor de technische omzettingen in het kader van de transitie Omgevingsplan Amsterdam. Dus als de transitie is afgerond, vervalt de facto de mandaatwijziging. Ook geldt de mandaatwijziging expliciet niet voor beleidsrijke wijzigingen van het omgevingsplan.

Wel acht het DB het van belang nu al goed na te denken over de wijze waarop geborgd wordt dat de prioritering in het inzetten van schaarse capaciteit voor beleidsrijke aanpassingen van het omgevingsplan, zorgvuldig en in goed overleg gebeurt. De capaciteit zal straks mogelijk niet voldoende zijn om alle beleidsrijke wijzigingen die het college dan wel de stadsdelen wensen, tegelijk door te laten voeren. Hier zullen keuzes in moeten worden gemaakt. Het is zaak niet te wachten met het inrichten van een zorgvuldig proces hiervoor. Tevens vraagt het dagelijks bestuur specifiek aandacht voor het waarborgen van voldoende capaciteit voor uitvoering van de overige wettelijke taken o.a. de advisering bij vergunningsaanvragen. De continuering hiervan met voldoende capaciteit acht het DB van groot belang, mede in het licht van de (woning)bouwopgave van Amsterdam.

Advies stadsdeelcommissie

Advies van de stadsdeelcommissie aan het DB

< Invulinstructie:
Het volledige advies van de stadsdeelcommissie, dat bestaat uit de met meerderheid van stemmen aangenomen (ongevraagde) adviezen, moties en/of voorstellen. Minderheidsstandpunten ook vermelden als de stadsdeelcommissie dat wil, al zijn deze soms al in het advies opgenomen. Geen bijlagen meesturen, alles moet in dit blokje genoteerd worden. >

...

Finaal advies DB

Advies van het dagelijks bestuur aan het college van burgemeester en wethouders

< Invulinstructie:
Het volledige en definitieve advies van het DB, waarin aangenomen adviezen, moties of en/of voorstellen van de stadsdeelcommissie zijn overgenomen (anders of aanvullend adviseren) en die niet strijdig zijn met stedelijke of budgettaire kaders. Als het DB in dit uiteindelijke advies afwijkt van het advies of voorstel van de stadsdeelcommissie, ligt er een zware motiveringsplicht op het DB. Het DB kan uitsluitend met zeer zwaarwegende redenen afwijken van een meerderheidsadvies of -voorstel, zoals strijdigheid met stedelijke of budgettaire kaders. >

…

Reactie college op advies dagelijks bestuur

< Invulinstructie:
Na collegebesluit hier de reactie van het college op het finaal advies van het dagelijks bestuur. Het ingevulde formulier meesturen naar de gemeenteraad en gelijktijdig naar de stadsdelen. >

…